

Uzasadnienie

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) dyrektywy siedliskowej (DYREKTYWA RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – Dz. U. UE. L 206 z 22.7.1992, z późn. zm.). Dokument ten tworzy ramy prawne do działania wszystkim podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Obowiązek sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wynika z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.). Kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, plan zadań ochronnych na okres 10 lat ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego (w formie zarządzenia), właściwy terytorialnie regionalny dyrektor ochrony środowiska. Plan ten może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony tych siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt.

W przypadku omawianego obszaru Natura 2000 **Łąki Ostrówieckie PLH140050**, zwanego dalej obszarem Natura 2000, za ustanowienie planu zadań ochronnych odpowiedzialny jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie. Projekt dokumentacji został sporządzony przez wyłonionego w trybie przetargu nieograniczonego wykonawcę – Biuro Badań, Monitoringu i Ochrony Przyrody „EcoFalk” Michał Falkowski, w ramach projektu POIS.05.03.00-00-285/10 „Projekty planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 zlokalizowanych na terenie województw kujawsko-pomorskiego i mazowieckiego”, którego beneficjentem jest Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. J. i J. Śniadeckich w Bydgoszczy.

Tryb oraz zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych, określony został przepisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
  - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) jeśli jest taka potrzeba, wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, sporządzający projekt planu zadań ochronnych winien umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu, a także zapewnić możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu, na zasadach i w trybie określonym w art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405). Ponadto, w myśl art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, projekt planu zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach.

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525, z późn. zm.) projekt planu zadań ochronnych wymaga uzgodnienia z właściwym terytorialnie wojewodą. Zgodnie z art. 131 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w związku z art. 28 ust. 5 i art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody, projekt planu zadań ochronnych może być poddany opiniowaniu przez regionalną radę ochrony przyrody.

Omawiany obszar Natura 2000, został zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (nr aktu normatywnego C(2010) 9669), opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 8 lutego 2011 r., która została zastąpiona decyzją Komisji (UE) 2016/2334 z dnia 9 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia dziesiątego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2016) 8191) Dz. U. UE. L. 353/324 z dnia 23 grudnia 2016 r.

Projekt planu zadań ochronnych sporządzono dla całego obszaru Natura 2000, bowiem nie stwierdzono występowania przesłanek o których mowa w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody, to jest dla obszaru Natura 2000 ani jego części nie ustanowiono planu ochrony, na terenie obszaru Natura 2000 nie znajduje się park narodowy, rezerwat przyrody lub park krajobrazowy, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody. Na terenie obszaru Natura 2000 nie znajduje się park narodowy lub rezerwat przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody. Obszar Natura 2000 nie znajduje się w obszarach morskich. Obszar Natura 2000 nie pokrywa się również w całości lub w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu uwzględnia zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.

W toku prac nad planem zadań ochronnych zweryfikowano informacje o obszarze Natura 2000 oraz ustalono jego granice według współrzędnych załamania granicy w układzie PL – 1992. Na podstawie danych zawartych w Standardowym Formularzu Danych - zwanym dalej SDF, oraz badań przeprowadzonych na potrzeby planu zadań ochronnych ustalono listę przedmiotów ochrony, w tym: **3510 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, 6410 Zmienne-wilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 6430 Ziolorośla górskie (*Adenostylin alliariae*) i ziolorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe, 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*), 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), 1188 Kumak nizinny *Bombina bombina*, 1060 Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*, 1084 Pachnica dębowa *Osmoderma eremita* (*Osmoderma barnabita*), 6177 Modraszek telejus *Phengaris (Maculinea) teleius*, 1032 Skójkka gruboskorupowa *Unio Crassus* oraz 1014 Poczwarówka zwięzła *Vertigo***

angustior. Zaznaczyć tu jednak należy, iż w wyniku analizy dostępnych materiałów oraz wyników badań terenowych wykazano, że przedmioty takie jak: 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe, 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*), 1188 Kumak nizinny *Bombina bombina* i 1032 Skójka gruboskorupowa *Unio crassus*, w omawianym obszarze nie występują bądź ich reprezentatywność kształtuje się na poziomie nieistotnym.

Dokonana w trakcie prac terenowych ocena stanu zachowania przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 wykazała co następuje:

- 1) Starorzecza (3150) stanowią jeden z najważniejszych elementów przyrodniczych tutejszego krajobrazu. Powstały one w wyniku erozyjnej i akumulacyjnej działalności wód Wisły, która w granicach terasy zalewowej w holocenie, silnie meandrując, zmieniała często swoje koryto. Z waloryzujących siedlisko przyrodnicze zbiorowisk ze związków *Potamion* i *Nymphaeion* stwierdzono zespoły: moczarki kanadyjskiej *Elodeetum canadensis*, włosienicznika krążkolistnego *Ranunculetum circinati*, rogatka sztywnego *Ceratophylletum demersi*, wywłócznika okółkowego *Myriophylletum verticillati*, rdestnic - połyskującej *Potametum lucensis*, przesytej *Potametum perfoliati*, grzebieniastej *Potametum pectinati* oraz pływającej *Potametum natantis*, grążela żółtego i grzybieni białych *Nupharo-Nymphaeetum albae*, żabiścieku pływającego i osoki aloesowatej *Hydrocharitetum morsus-ranae*. Strefę brzegową starorzeczy porasta roślinność szuwarowa. Spośród zespołów ze związku *Phragmition* grupującego szuwały właściwe (wysokie) można tu wyróżnić szuwały: trzcinowy *Phragmitetum australis*, pałki wąskolistnej *Typhetum angustifoliae*, pałki szerokolistnej *Typhetum latifoliae*, skrzypu bagiennego *Equisetum fluviatile*, jeżogłówki gałęzistej *Sparganietum erecti* i oczeretu jeziornego *Scirpetum lacustris*. W miejscach, w których w pełni sezonu wegetacyjnego woda wysycha, wykształciły się szuwały manny mielec *Glycerietum maximae*, ponikła błotnego *Eleocharietum palustris*, strzałki wodnej *Sagittario-Sparganietum emersi* oraz zbiorowisko *Oenanthro-Rorippetum* budowane przez kropidło wodne *Oenanthe aquatica* i rzepicę ziemnowodną *Rorippa amphibia*. Strefę nadbrzeżną i skrajne obrzeża mis starorzeczy porastają ziołorośla związku *Convolvulion sepium*, zadrzewienia olszowe, fragmenty łęgów oraz zarośla wierzbowe. Analiza parametrów powierzchni, struktury i funkcji siedliska oraz perspektyw jego zachowania wykazała właściwy (FV) stan zachowania.
- 2) Siedlisko 6410 cechuje znaczny stopień przekształcenia. W wyniku zaniechania użytkowania oraz zaburzeń w systemie hydrologicznym doszło do utraty cech charakterystycznych dla tego typu zbiorowisk roślinnych. Następstwem jest zaawansowana sukcesja wtórna, tj. rozwój krzewów i podrostu drzew oraz ekspansja gatunków roślin zielnych. W miejscach o znacznym poziomie wód gruntowych wzrasta rola gatunków ziołoroślowych ze związku *Filipendulion ulmariae* i szuwarowych związku *Magnocaricion*. Płaty przesuszone kolonizowane są przez śmiałka darniowego *Deschampsia caespitosa*, pokrzywę zwyczajną *Urtica dioica* i ostrożeńca lancetowatego *Cirsium vulgare*. Zdegradowane łąki trzęślicowe opanowane są przez nawłóć późną *Solidago gigantea*. Wszystkie płaty łąk trzęślicowych w większym lub mniejszym stopniu cechuje: znaczne nagromadzenie martwej materii (wojłok) utrudniające kiełkowanie i wzrost roślin, zmniejszony udział jakościowy i ilościowy gatunków charakterystycznych, ekspansja roślin zielnych rodzimych i obcego pochodzenia, fragmentacja powierzchni i postępująca sukcesja. W obrębie obszaru stwierdzono jedynie zmiennowilgotne łąki sitowo-trzęślicowe *Juncus-Molinietum* (podtyp 6410.2). Cechuje je dominacja sitów *Juncus* sp. przy zmniejszonym udziale trzęślicy modrej *Molinia caerulea*. Z gatunków charakterystycznych większą stałość i ilościowość wykazuje jedynie krwiściąg lekarski *Sanguisorba officinalis* i sierpik barwierski *Serratula tinctoria*. Biorąc powyższe pod uwagę, stan zachowania przedmiotu ochrony oceniono jako zły (U2).
- 3) Występowanie siedliska 6430 w obszarze Natura 2000 wykazano w 2008 r. na podstawie prac prowadzonych przez powołany decyzją Wojewody Mazowieckiego Wojewódzki Zespół Specjalistyczny ds. weryfikacji i uzupełnienia sieci Natura 2000 – dalej WZS. Wskazać jednak należy, iż weryfikacja siedlisk nastąpiła wówczas wyłącznie w oparciu o kryterium fitosocjologiczne (Matuszkiewicz 2001), z uwzględnieniem opracowania Mroza (2004). Według tego ostatniego za siedlisko uznano wszystkie zbiorowiska w randze zespołu ze związku *Convolvulion sepium*. Obecnie

automatyczne uznawanie wszystkich płatów z tego związku za siedlisko budzi wątpliwości, zaś samą zmienność siedliska uznaje się za niedostatecznie zbadaną (według Mroza i in. (2012) za siedlisko uznaje się bowiem tylko te fitocenozy, które tworzą zbiorowiska welonowe pomiędzy nadrzecznymi szuwarami a zaroślami wiklinowymi oraz łągami wierzbowymi w dolinach rzek). Oddzielnym, ale bardzo istotnym merytorycznie elementem, jest brak kalibracji wskaźników, co nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie czy którekolwiek ze zbiorowisk występujących na terenie omawianego obszaru można uznać za siedlisko 6430. Wskazać ponadto należy, że w obszarze nie występuje ciek w postaci rzeki, strumienia lub potoku, zatem zgodnie z Interpretation Manual brak tu podstawowego czynnika warunkującego obecność siedliska. Interpretacja zapisów dokumentu dopuszcza uznanie za ziołoroślą roślinność występującą na obrzeżach mis jeziornych (w tym starorzecza) w postaci ekotonu na granicy szuwaru, przy czym większość zidentyfikowanych na terenie ostoi płatów wykazuje antropogeniczną genezę. Z powyższych względów utrzymano informację o występowaniu siedliska w obszarze do czasu przeprowadzenia prac z zakresu uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony.

- 4) Siedlisko 6510 reprezentowane jest wyłącznie przez wilgotne postaci łąki rajgrasowej *Arrhenatheretum elatioris* (podtyp 6510.1). Oprócz rajgrasu wyniosłego *Arrhenatherum elatius* do charakterystycznych gatunków należą m.in.: barszcz syberyjski *Heracleum sybericum*, chaber łąkowy *Centaurea jacea*, dzwonek rozpierzchły *Campanula patula*, koniczyna łąkowa *Trifolium pratense*, babka lancetowata *Plantago lanceolata*, krwawnik pospolity *Achillea millefolium*, bodziszek łąkowy *Geranium pratense*, kupkówka pospolita *Dactylis glomerata*, przytulia pospolita *Galium mollugo*, przytulia właściwa *Galium verum*, tomka wonna *Anthoxanthum odoratum* i wiechlina łąkowa *Poa pratensis*. Pod względem fitosocjologicznym w obrębie obszaru występuje 5 podzespołów:

- *Arrhenatheretum elatioris alchemilletosum* ze znacznym udziałem krwawnika pospolitego;
- *Arrhenatheretum elatioris sanguisorbetosum officinalis* ze znacznym udziałem krwiściągu lekarskiego;
- *Arrhenatheretum elatioris alopecuro-polygotenosum*, ze znacznym udziałem ilościowym gatunków przechodzących z wilgotnych łąk należących do związku *Calthion palustris*, zwłaszcza: rdestu wężownika *Polygonum bistorta*, firletki poszarpanej *Lychnis flos-cuculi* i jaskra ostrego *Ranunculus acris*;
- *Arrhenatheretum elatioris caricetosum gracilis* z turzycą zaostrzoną;
- *Arrhenatheretum elatioris alopecuro-phalaridetosum* ze zwiększonym udziałem mozgi trzcinowatej *Phalaris arundinacea*, krwawnicy pospolitej *Lythrum salicaria*, wiązówki błotnej *Filipendula ulmaria* i tojeści pospolitej *Lisimachia vulgaris*.

Podobnie jak w przypadku łąk trzęślicowych, w wyniku zaniechania lub ograniczenia użytkowania trwałych użytków zielonych, uruchomione zostały procesy sukcesji. Z jednej strony łąki zarastają krzewami i podrostem drzew, z drugiej wzrasta rola innych gatunków roślin zielnych, zwłaszcza ekspansywnych traw m.in. śmiałka darniowego *Deschampsia caespitosa*. Jednocześnie po każdym sezonie wegetacyjnym wzrasta grubość martwej nierozłożonej materii (wojłok). Analiza parametrów powierzchni, struktury i funkcji siedliska oraz perspektyw jego zachowania wykazała niezadowalający (U1) stan zachowania.

- 5) Badania terenowe oraz weryfikacja wyników prac prowadzonych na potrzeby planu zadań ochronnych, wskazują, że siedlisko 91E0 charakteryzuje bardzo niski stopień reprezentatywności (zarówno na poziomie krajowym jak i regionalnym) oraz zły stan zachowania (m.in. juwenalizacja drzewostanu, neofityzacja i przesuszenie, w tym brak zalewów). Niniejsze wskazuje na zasadność zmiany statusu siedliska z przedmiotu ochrony na nieistotne (ocena reprezentatywności - D). Stosowny wniosek o zmianę danych w SDF został złożony do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Zmiany w zakresie listy przedmiotów ochrony zostaną dokonane po akceptacji wniosku przez Komisję Europejską.
- 6) Siedlisko 91F0 nie występuje na terenie obszaru Natura 2000. Podczas wyznaczania obszaru doszło do błędu naukowego i oznaczenia siedliska *Tilio-Carpinetum* (siedlisko przyrodnicze 9170) jako łąg *Ficario-Ulmetum*. W związku z powyższym wymagane jest dokonanie zmian w SDF obszaru w tym zakresie. Stosowny wniosek o zmianę danych w SDF został złożony do

- Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Zmiany w zakresie listy przedmiotów ochrony zostaną dokonane po akceptacji wniosku przez Komisję Europejską.
- 7) W ramach prac nad planem zadań ochronnych stwierdzono występowanie niewymienianego dotąd w SDF siedliska 9170. Siedlisko to reprezentowane jest przez grąd subkontynentalny *Tilio-Carpinetum* (podtyp: 9170-2). Drzewostan w najwyższym piętrze tworzą okazałe, blisko 200-letnie, dęby szypułkowe *Quercus robur*, lipy - drobnolistne *Tilia cordata* i szerokolistne *T. platyphyllos* oraz jesiony wyniosłe *Fraxinus excelsior*. W drugim piętrze zaznacza się dominacja graba *Carpinus betulus*, klonów – zwyczajnego *Acer platanoides* i jawora *A. pseudoplatanus*. Lokalnie, w mikrosiedliskach wilgotnych pojawiają się wiązy: szypułkowy *Ulmus laevis* i górski *U. glabra*. Warstwę krzewów tworzy przeważnie wiciokrzew pospolity *Lonicera xylosteum*, odnawiający się grab i masowy podrost obu gatunków klonów. Runo w zależności od warunków świetlnych wykazuje znaczne zróżnicowanie tak pod względem składu gatunkowego, jak i struktury. Z gatunków typowych dla grądów występują tu m.in.: zawilec gajowy *Anemone nemorosa*, gajowiec żółty *Galeobdolon luteum*, groszek wiosenny *Lathyrus vernus*, kostrzewa olbrzymia *Festuca gigantea*, miodunka ćma *Pulmonaria obscura*, podagrycznik zwyczajny *Aegopodium podagraria*, bluszcz kurdybanek *Glechoma hederacea*. W obszarze Natura 2000, mimo że nie nastąpił jeszcze koniec regeneracji roślinności gradowej, można na podstawie runa doszukać się słabo widocznego zróżnicowania siedliskowego i wilgotnościowego dwóch postaci grądów w randze podzespołów: grądu czyszcowego *Tilio-Carpinetum stachyetosum* (z nalotem jesionu w runie i obecnością gatunków wilgociolubnych), co być może świadczy o dawnych związkach z łągami *Ficario-Ulmetum* oraz grądu typowego *Tilio-Carpinetum typicum*. Stan zachowania siedliska, głównie z uwagi na zacienienie runa oraz niewystarczającą ilość martwego drewna oceniono jako niezadowalającą (U1). Wniosek o zmianę danych w SDF i uznanie siedliska 9170 za przedmiot ochrony w obszarze został złożony do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na etapie opracowywania niniejszego planu.
  - 8) Kumak nizinny (1188) w granicach obszaru obserwowany był w latach 90-tych. Z tego też względu na początku 2008 r., przy okazji zgłoszenia obszaru jako proponowanego do objęcia ochroną w ramach sieci Natura 2000, gatunek został wymieniony w projekcie Standardowego Formularza Danych obszaru. Jeszcze tego samego roku, prace terenowe prowadzone przez WZS nie potwierdziły występowania gatunku, mimo to informacja na jego temat została utrzymana w ww. dokumencie. Badania prowadzone w 2014 r. na potrzeby planu zadań ochronnych, mimo że obejmowały okres wzmożonej aktywności płazów, również nie potwierdziły występowania gatunku w obszarze. Wskazać jednak należy, iż z uwagi na występowanie dogodnych siedlisk możliwe jest występowanie szczątkowych populacji gatunku na terenie ostoji, bądź też wykorzystywanie jej w okresie migracji. Niniejsze jednak wskazuje na zasadność zmiany statusu gatunku z przedmiotu ochrony na nieistotny (ocena reprezentatywności - D). Stosowny wniosek o zmianę danych w SDF został złożony do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Zmiany w zakresie listy przedmiotów ochrony zostaną dokonane po akceptacji wniosku przez Komisję Europejską.
  - 9) W obrębie obszaru populację czerwończyka nieparka (1060) należy określić jako średnio liczną. Gatunek ma dwa centra występowania. Na pierwszym (północnym) i drugim (południowym) stanowisku, liczba obserwowanych motyli na transekcie wynosiła 3-5 osobników/250 m przy indeksie liczebności wynoszącym 6-15 osobników/250 m. Rośliny żywicielskie, w tym szczaw lancetowaty *Rumex hydrolapathum* rosną głównie w rowach i ich obrzeżach oraz w misach byłych starorzeczy. Biorąc pod uwagę wyniki badań terenowych w zakresie populacji motyla i jego siedliska, stan zachowania przedmiotu ochrony ocenia się jako niezadowalający (U1).
  - 10) W granicach obszaru Natura 2000 pachnicę dębową (1084) wykazano w 2007 r., a następnie 2009 r. W ramach prac nad planem zadań ochronnych w 2014 r. największe zagęszczenie zasiedlonych drzew odnotowano na terenie parku przypałacowego w Otwocku Wielkim. Poza terenem parku gatunek występuje w pniach kilku starych, dziuplastych wierzb (o pierśnicy powyżej 0,7 m), rosnących wokół Jeziora Rokola. Analiza parametrów populacji i siedliska gatunku oraz perspektyw jego zachowania wykazała niezadowalający (U1) stan zachowania.
  - 11) Ogólnie populację modraszka telejusa (6177) w obrębie obszaru należy uznać za liczną. Stwierdzono tu dwa stanowiska, przy czym na pierwszym z nich, w lipcu 2014 r. stwierdzono latające jednocześnie 3 osobniki, a w okresie pozostałych wizyt imago nie odnotowano. Nie

odnaleziono również mrowisk. Na stanowisku drugim stwierdzano natomiast >8 os/100m (od 12 do 20 osobników), a indeks liczebności wynosił tu >20 osobników /100m. Niniejsze czyni tę populację jedną z liczniejszych w regionie. Biorąc pod uwagę wyniki badań terenowych w zakresie populacji motyla i jego siedliska, stan zachowania przedmiotu ochrony ocenia się jako niezadowolający (U1).

- 12) Prace terenowe i analityczne na potrzeby dokumentacji planu zadań ochronnych w zakresie waloryzacji populacji skójki gruposkorupowej (1032) i jej siedliska, prowadzono od lipca do października 2014 r. Na ich podstawie należy stwierdzić, że gatunek nie występuje na terenie obszaru Natura 2000, a jego wpisanie na listę przedmiotów ochrony w SDF nastąpiło w wyniku pierwotnego błędu naukowego. Siedliska w obrębie ostoi nie stanowią siedlisk właściwych do występowania gatunku. Informacja na temat występowania skójki w granicach obszaru winna zostać wykreślona z SDF. Stosowny wniosek o zmianę danych w SDF został złożony do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Zmiany w zakresie listy przedmiotów ochrony zostaną dokonane po akceptacji wniosku przez Komisję Europejską.
- 13) Obserwacje terenowe wykazały liczne występowanie poczwarówki zwężonej (1014) na stanowisku o powierzchni około 0,01 ha, w południowo-wschodniej części obszaru. Analiza parametrów powierzchni, struktury i funkcji siedliska oraz perspektyw jego zachowania wykazała właściwy (FV) stan zachowania.

Wspomnieć należy, że w przypadku gatunków motyli, pachnicy dębowej oraz poczwarówki zwężonej, jakość uzyskanych danych oceniono jako niewystarczającą. W związku z czym, w stosunku do tej części przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 wymagane jest uzupełnienie stanu wiedzy.

Posługując się symbolami kodów zagrożeń (zgodnymi z „Listą referencyjną zagrożeń, presji i działań stanowiącą załącznik 5 do Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1”, opracowaną przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska (dostępna pod adresem internetowym <http://natura2000.gdos.gov.pl/strona/nowy-element-3>), zdefiniowano zagrożenia dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, zapisując je w kolejności alfabetycznej symbolu, w opisie wskazując ich zakres. Zaproponowany sposób zapisu, w przypadku zagrożeń o tożsamym charakterze i odnoszących się do więcej niż jednego przedmiotu ochrony, pozwolił na eliminację powtórzeń w tekście zarządzenia. Wśród zagrożeń wymienia się:

- 1) W stosunku do siedliska 3150 zagrożenia istniejące to pozbywanie się odpadów w tym tych pochodzących z gospodarstw domowych oraz niszczenie roślinności nadbrzeżnej (wydeptywanie, nadmierne użytkowanie). Natomiast wśród zagrożeń o charakterze potencjalnym wskazuje się niewłaściwe nawożenie, zarybianie starorzecza obcymi gatunkami ryb roślinożernych, żeglarsstwo, modyfikację funkcjonowania wód ogólnie oraz sukcesję.
- 2) Dla siedlisk łąkowych 6410 i 6510, wśród zagrożeń istniejących wymienia się: zaniechanie/brak koszenia, zmianę składu gatunkowego (sukcesję wtórną) oraz obecność gatunków inwazyjnych (dot. 6410). Wśród zagrożeń potencjalnych wskazuje się natomiast usuwanie trawy pod grunty orne, nawożenie, obce gatunki inwazyjne (6510), drogi, zabudowę rozproszoną oraz modyfikację funkcjonowania wód prowadzącą do przesuszenia siedlisk.
- 3) W stosunku do siedliska 9170 zagrożenia istniejące to konkurencja międzygatunkowa, a potencjalne to usuwanie martwych i zamierających drzew oraz obce gatunki inwazyjne.
- 4) Spośród zagrożeń istniejących dla gatunków motyli 1060 i 6177 wskazano: zaniechanie/brak koszenia, zmianę składu gatunkowego (sukcesja), obecność gatunków inwazyjnych (dot. 6177) oraz modyfikację funkcjonowania wód. Do potencjalnych zagrożeń zaliczono natomiast usuwanie trawy pod grunty orne, nawożenie, drogi (bariera ekologiczna), gospodarkę roślinnością wodną i przybrzeżną na potrzeby odwodnienia (dot. 1060) oraz zabudowę rozproszoną.
- 5) Dla gatunku chrząszcza (1084) jako zagrożenia istniejące wskazano niewłaściwą pielęgnację starych drzew lub ich usuwanie oraz konkurencję międzygatunkową w zakresie siedliska występowania gatunku. Wśród zagrożeń potencjalnych wymienia się zaś usuwanie martwych i zamierających drzew, wandalizm i możliwość wyłapywania imago przez kolekcjonerów owadów.

- 6) W stosunku do gatunku poczwarówki (1014) nie stwierdzono występowania zagrożeń istniejących. Jako potencjalne wymieniono natomiast sukcesję, obce gatunki inwazyjne i modyfikację wód – ogólnie.

Nie definiowano zagrożeń istniejących i potencjalnych dla siedlisk 6430, 91E0 i 91F0 oraz gatunków zwierząt 1188 i 1032 z powodu konieczności przeprowadzenia badań z zakresu uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony (6430) lub też konieczności weryfikacji oceny nadanych w SDF (91E0, 91F0, 1188 i 1032).

Analizując występujące w obszarze zagrożenia oraz ich charakter, ustalono następujące cele zadań ochronnych:

- 1) Celem działań ochronnych dla 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion* jest zachowanie siedliska w obszarze na powierzchni 40 ha oraz utrzymanie jego stanu zachowania na obecnym poziomie (FV – stan właściwy).
- 2) Celem działań ochronnych dla 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) jest zachowanie siedliska w obszarze na powierzchni 60 ha oraz poprawa jego stanu zachowania z U2 (stan zły) na U1 (stan niezadowolający). Realizacja zadań ochronnych przyczyni się do poprawy struktury i funkcji siedliska w zakresie zwiększenia udziału gatunków charakterystycznych dla siedliska, ograniczenia występowania obcych gatunków inwazyjnych, podrostów drzew i krzewów oraz udziału martwej materii organicznej, a co za tym idzie osiągnięty zostanie nakreślony niniejszym planem cel. Nie można także wykluczyć osiągnięcia właściwego (FV) stanu ochrony w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych. Punktem wyjścia będą wyniki oceny przedmiotu ochrony uzyskane na etapie sporządzania dokumentacji planu zadań ochronnych.
- 3) Celem działań ochronnych dla 6430 Ziolorośla górskie (*Adenostylin alliariae*) i ziolorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*) jest uzupełnienie stanu wiedzy na temat siedliska i jego rozmieszczenia na terenie obszaru Natura 2000.
- 4) Celem działań ochronnych dla 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) jest zachowanie siedliska w obszarze na powierzchni 200 ha oraz utrzymanie jego stanu zachowania minimum na obecnym poziomie (U1 - stan niezadowolający). Podobnie jak w przypadku łąk trzęślicowych, realizacja działań ochronnych przyczyni się do utrzymania stanu zachowania siedliska minimum na obecnym poziomie. Tym samym osiągnięty zostanie nakreślony niniejszym planem cel. Nie można również wykluczyć osiągnięcia właściwego (FV) stanu ochrony w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych. Punktem wyjścia będą wyniki oceny przedmiotu ochrony uzyskane na etapie sporządzania dokumentacji planu zadań ochronnych.
- 5) Celem działań ochronnych dla 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) jest zachowanie siedliska w obszarze na powierzchni 6 ha oraz utrzymanie jego stanu zachowania minimum na obecnym poziomie (U1 - stan niezadowolający). Zmniejszenie zwarcia podszytu winno spowodować poprawę warunków świetlnych w runie. Wskazać jednocześnie należy, że naturalny wzrost udziału martwego drewna jest procesem długotrwałym, przekraczającym okres obowiązywania planu zadań ochronnych. Poprawa parametru struktury i funkcji w omawianym zakresie jest możliwa, konieczne jest jednak określenie sposobu postępowania z zamierającymi i martwymi drzewami. Uznaje się jednocześnie, że każdy wzrost udziału martwego drewna będzie sprzyjał poprawie wartości wskaźnika. Biorąc powyższe pod uwagę nakreślony planem cel powinien zostać osiągnięty. Punktem wyjścia będą wyniki oceny przedmiotu ochrony uzyskane na etapie sporządzania dokumentacji planu zadań ochronnych.
- 6) W przypadku przedmiotów ochrony takich jak 1060 czerwończyk nieparek, 6177 modraszek telejus, 1084 pachnica dębowa i 1014 poczwarówka zwężona, zagrożenia istniejące i potencjalne zostały zdefiniowane w głównej mierze o ocenę stanu siedlisk występowania gatunków oraz identyfikację zagrożeń zewnętrznych wynikających z działalności człowieka. Natomiast dane w zakresie populacji ww. gatunków uznano za niewystarczające do określenia szczegółowych celów ochrony w tym zakresie. Z tego też względu celem działań ochronnych dla gatunków motyli, pachnicy dębowej oraz poczwarówki zwężonej jest uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunków i ich rozmieszczenia na terenie obszaru Natura 2000.

Biorąc powyższe pod uwagę, w ramach planu zadań ochronnych zaplanowano działania ochronne:

- 1) Dla siedliska 3150 jest to przeciwdziałanie lub ograniczanie niszczenia strefy brzegowej siedliska poprzez dokonanie analiz wykorzystywania brzegów starorzecza funkcjonującego pod nazwą Jezioro Rokola do celów rekreacyjnych (wędkarstwo, turystyka) oraz wyznaczenie lokalizacji potencjalnych miejsc połowu (wędkowania) i innej formy spędzania wolnego czasu przez ludzi. Przeciwdziałanie zagrożeniu E03.01, polegającemu na „pozbywaniu się odpadów z gospodarstw domowych/ obiektów rekreacyjnych” regulowane jest przez przepisy odrębne, w związku z czym odstąpiono od definiowania działań ochronnych w tym zakresie.
- 2) Dla siedlisk łąkowych 6410 i 6510 zaplanowano prace związane z ochroną czynną oraz utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania. Pierwsze z nich obejmują działania związane z eliminacją lub ograniczeniem występowania obcych gatunków inwazyjnych – nawłoci, drugie polegają na ekstensywnym użytkowaniu łąk (z podziałem na działania obligatoryjne i fakultatywne). Ocena poszczególnych wskaźników, takich jak udział gatunków charakterystycznych i ekspansywnych roślin zielnych, występowanie podrostu drzew i krzewów, a także obecność martwej materii organicznej (wojłok) winny ulec poprawie, a tym samym poprawie lub utrzymaniu, zależnie od przedmiotu ochrony, powinna ulec ocena stanu zachowania siedlisk.
- 3) W granicach siedliska 9170 zaplanowano prace polegające na redukcji podszytu, co powinno korzystnie wpłynąć na wzrost udziału gatunków charakterystycznych runa. Działanie polegające na pozostawianiu wydzielającego się posuszu i martwego drewna będzie sprzyjać stopniowej poprawie wskaźnika martwe drewno (łączne zasoby).
- 4) W stosunku do gatunków motyli, pachnicy dębowej i poczwarówki zwężonej zaplanowano działania obejmujące inwentaryzację terenu pod kątem występowania gatunków, w tym również waloryzację oraz ocenę stanu zachowania przedmiotów ochrony, zgodnie z wytycznymi i metodyką monitoringu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Wskazać jednocześnie należy, że działania zaplanowane ramach planu zadań ochronnych w stosunku do siedlisk łąkowych (6140, 6510) oraz grądów (9170) będą sprzyjały poprawie stanu siedlisk bytowania ww. gatunków zwierząt, co skutecznie przyczyni się do utrzymania ich występowania w granicach obszaru Natura 2000.

Zaplanowane w ramach planu zadań ochronnych kontrole działań z zakresu ochrony czynnej, regularny monitoring sposobu gospodarowania terenem oraz monitoring siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt pozwoli na ocenę stanu ochrony przedmiotów ochrony oraz skuteczności podjętych działań. Miejsce realizacji działań ochronnych w obszarze Natura 2000 wskazano zgodnie z podziałem ewidencyjnym działek.

Analiza dokumentów planistycznych wyszczególnionych w art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody, nie wykazała konieczności formułowania wskazań do wprowadzania zmiany ich zapisów. Jednocześnie, nie stwierdzono występowania przesłanek do zmiany granic obszaru oraz sporządzenia planu ochrony dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych oraz zaplanowane w nim działania uznano za wystarczającą ochronę dla przedmiotów ochrony obszaru, zapewniającą jego integralność oraz spójność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000.

Istotnym elementem procesu planistycznego są konsultacje społeczne. Obowiązek ich przeprowadzenia wynika z art. 39 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W ramach procedury opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zamieszczono obwieszczenie o zamiarze przystąpienia do opracowania planu zadań ochronnych z dnia 7 marca 2014 r, które zostało zawarte w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń urzędu. Ponadto, informacja ta została umieszczona na stronie projektu www.projektnatura.utp.edu.pl. Następnie, obwieszczeniem z dnia 30 maja 2014 r., opublikowanym w prasie (Gazeta Wyborcza Nr 123.8155/2014), poinformowano o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 oraz o możliwości składania uwag

i wniosków do projektu planu zadań ochronnych przez okres 21 dni. Ponadto, obwieszczenie o przystąpieniu do sporządzenia planu zadań ochronnych zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, wywieszono na tablicy ogłoszeń urzędu oraz urzędów administracji samorządowej, jak również stronie internetowej projektu www.projektnatura.utp.edu.pl. W terminie 21 dni nie zgłoszono uwag.

W trakcie procesu sporządzania planu zadań ochronnych, w dniach 27 czerwca, 17 września i 8 października 2014 r. w siedzibie Urzędu Gminy Góra Kalwaria, zorganizowano spotkania dyskusyjne z udziałem Zespołu Lokalnej Współpracy. W spotkaniach wzięli udział przedstawiciele: Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy, Wykonawcy projektu dokumentacji, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, Urzędu Gminy Karczew, Starostwa Powiatowego w Otwocku, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Mazowieckiego Zarządu Parków Krajobrazowych, Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie Inspektorat w Otwocku, Okręgu Mazowieckiego Polskiego Związku Wędkarskiego w Warszawie oraz Muzeum Wnętrz w Otwocku Oddział Muzeum Narodowego w Warszawie. Na spotkaniu przedstawiono informację na temat obszaru Natura 2000 oraz jego wartości przyrodniczych, a także założeń i działań planowanych w ramach planu zadań ochronnych. Dodatkowo, wszystkich zebranych poinformowano, iż osoby bądź instytucje zainteresowane uczestnictwem w pracach mogą zgłaszać chęć udziału w procesie tworzenia planu zadań ochronnych poprzez bezpośredni kontakt z koordynatorem i wykonawcą projektu oraz Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Warszawie.

Wyniki prac nad projektem zostały ujęte w stabelaryzowanym dokumencie pod nazwą „Dokumentacja planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Łąki Ostrówieckie PLH140050”, który posłużył jako materiał wyjściowy do opracowania projektu planu zadań ochronnych w formie projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie. Planowane w ramach planu zadań ochronnych zadania ochronne, w trybie roboczym Zespołu Lokalnej Współpracy zostały udostępnione podmiotom takim jak: Urząd Gminy Karczew, Starostwo Powiatowe w Otwocku, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Mazowiecki Zarząd Parków Krajobrazowych, Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie Inspektorat w Otwocku, Okręg Mazowiecki Polskiego Związku Wędkarskiego w Warszawie, Muzeum Wnętrz w Otwocku Oddział Muzeum Narodowego w Warszawie oraz Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska (pismo WPN-II.6320.19.2017.AA.2 z dnia 17 maja 2017 r.).

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie obwieszczeniem znak: WPN-II.6320.22.2017.AA z dnia 29 maja 2017 r., zawiadomił o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (projektu zarządzenia) oraz poinformował o możliwości złożenia uwag i wniosków do dokumentu w terminie 21 dni, tj. do 19 czerwca 2017 r. Obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie zostało opublikowane w prasie (Nasz Dziennik nr 122, 5875), umieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, a także wywieszono na tablicy ogłoszeń urzędu i urzędach administracji samorządowej. Informację o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, za pośrednictwem poczty elektronicznej, wysłano między innymi do: Urzędu Gminy Karczew, Starostwa Powiatowego w Otwocku, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Mazowieckiego Zarządu Parków Krajobrazowych, Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie Inspektorat w Otwocku, Okręgu Mazowieckiego Polskiego Związku Wędkarskiego w Warszawie, Muzeum Wnętrz w Otwocku Oddział Muzeum Narodowego w Warszawie oraz Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Ponadto, informację o wyłożeniu projektu zarządzenia do publicznego wglądu wysłano do organizacji pozarządowych.

W myśl art. 39 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,

organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa, podaje do publicznej wiadomości informację o możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy, do której należą założenia lub projekt dokumentu oraz wymagane przez przepisy załączniki. W przypadku omawianego obszaru Natura 2000 założenia do niniejszego dokumentu planistycznego zostały udostępnione wraz z wspomnianym wcześniej obwieszczeniem w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu zadań ochronnych, zaś projekt dokumentu wraz z wymaganymi załącznikami (zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody) został udostępniony wraz z obwieszczeniem w sprawie wyłożenia do publicznego wglądu projektu planu zadań ochronnych. „Dokumentacja planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Łąki Ostrówieckie PLH140050”, dostępna jest do wglądu w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, bądź też może być udostępniona na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W trakcie udziału społeczeństwa nie zgłoszono uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych.

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, Wojewoda Mazowiecki pismem znak: LEX-III.0521.1.55.2017 z dnia 12 października 2017 r. uzgodnił projekt zarządzenia.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.).

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt planu zadań ochronnych będzie oddziaływał:

- 1) na Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Warszawie;
- 2) na właścicieli terenu, na którym znajduje się obszar Natura 2000;
- 3) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty, które znajdują się lub znajdują w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją;
- 4) jednostki organizacyjne, których zasięg działania obejmuje teren obszaru Natura 2000.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia jako akt prawa miejscowego podlega:

- 1) na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525, z późn. zm.) uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim;
- 2) na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody procedurze udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405), w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu;
- 3) na podstawie art. 131 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz art. 28 ust. 5 i art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody, może być poddany opiniowaniu przez regionalną radę ochrony przyrody.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia pociągnie za sobą skutki finansowe dla budżetu państwa w wysokości około 2 168 000 zł (słownie: dwa miliony sto sześćdziesiąt osiem tysięcy złotych) w przeciągu 10 lat obowiązywania planu zadań ochronnych. Skutki finansowe przedmiotowej regulacji wynikać będą z realizacji zaprojektowanych w planie zadań ochronnych działań ochronnych i monitoringu, których koszty mogą być finansowane w szczególności ze środków pochodzących z:

- 1) budżetu państwa na zasadach ustalonych przez ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.);
- 2) ubiegania się o pozyskanie środków finansowych z Narodowego lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz programów unijnych, w tym PROW.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy zawarte w projekcie zarządzenia będą miały umiarkowany wpływ na lokalny i regionalny rynek pracy. Konieczność realizacji zadań przyczyni się do zwiększenia zapotrzebowania na usługi z działów: „Uprawy rolne, chów o hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową”, „Badania naukowe i działalność rozwojowa” Polskiej Klasyfikacji Działalności, wprowadzonej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.).

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Regulacja objęta zarządzeniem jest objęta prawem Unii Europejskiej i jest zgodna z tym prawem.